

etiam moderationes, & taxationes ad Prælatos quoslibet, qui prætextu cujusvis consuetudinis in monasteriis, sive locis aliis Ecclesiasticis gratis recipiantur ad pabulum charitatis, extendimus, & etiam prorogamus: provisò nihilominus, quod in locis quibuslibet secundum quod major, vel minor rerum copia fuerit in eisdem, necnon juxta majorem, vel minorem personarum, & evedtionum numerum hujusmodi visitantium, expensarum majorum, vel minorum debita moderatio teneatur: ita tamen, quod majores expensæ non excedant summam superius limitatam. Insuper prædictis omnibus Archiepiscopis, Primatibus, Episcopis, & aliis superius nominatis visitantibus, ne ultra conventionem, vel consuetudinem hujusmodi circa personas, & loca, ubi fuerint, nec ultra moderationes, & taxationes prædictas quicquam præsumant recipere, districtius nihilominus inhibemus. Volentes etiam constitutionem præsentem pœnæ adjectione juvari, statuimus, quod si dicti visitantes per se, vel [si ex privilegio eis competat] per alios visitationis officium exercuerint, & procuraciones receperint [ut præfertur] ipsi, vel familiares eorum ultra taxationes prædictas aliquid scienter exegerint, vel receperint etiam a volente, duplum ejus, quod ipsi iidem Prælati, vel eis scientibus, aut ratum habentibus eorum familia taliter exegerint, vel receperint, intra duos menses post receptionem, seu scientiam hujusmodi Ecclesiis, monasteriis, & aliis locis, a quibus illa receperint, restituere teneantur. Si vero dictis Prælati per alios visitantibus, hi, qui pro eis visitationis officium exercent, per se, vel per alios ultra moderationes, seu taxationes prædictas quicquam exegerint, seu receperint etiam a volentibus, duplum ejus, quod ultra receperint, Ecclesiis, & monasteriis, vel locis aliis, a quibus id receptum fuerit, intra præfatum terminum restituere teneantur. Alioquin extunc dicti Prælati, qui ultra moderationes, & taxationes prædictas, seu conventionem, vel consuetudinem hujusmodi receperint in pecunia numerata, duplum ipsum eidem Ecclesiis, monasteriis, sive locis ultra dictum tempus restituere differentes, ingressum Ecclesiæ sibi noverint interdictionem. Hi vero pro dictis Prælati visitationem hujusmodi (ut præmittitur) exercentes, ab officio, & beneficio noverint se suspensos, quousque gravatis Ecclesiis, monasteriis, sive locis de hujusmodi duplo plenariam satisfactionem impendant. Adjicientes constitutioni præsentem, quod si quis de familia Prælati personaliter visitantis, aliquid ultra moderationes, & taxationes prædictas per se, vel alios, Prælato ignorante, nec ratum habente, receperit ab Ecclesiis, monasteriis & locis aliis visitatis, duplum ejus, quod ultra receperit, de suo proprio intra duos menses post receptionem hujusmodi Ecclesiis, monasteriis, & locis aliis, a quibus illa receperit, reddere teneatur: alioquin extunc recipiens, si Clericus fuerit, tamdiu ab officio, & beneficio sit eo ipso suspensus: si vero Laicus, tamdiu ingressum Ecclesiæ sibi noverit interdictionem, & a communione Eucharistiæ ipso facto noverit se suspensum, donec de duplo hujusmodi gravatis Ecclesiis, monasteriis, sive locis satisfecerit cum effectu: nulla eidem ultra moderationes, & taxationes prædictas recipientibus in his donantium remissione, liberalitate, vel gratia valitura. Cæterum moderationes, & taxationes hujusmodi in illis locis volumus observari, in quibus id fieri poterit secundum Ecclesiæ, monasterii, vel loci alterius facultates. In aliis autem tantam præcipuum modestiam adhiberi, quod per hæc, quæ ad exonerationem locorum Ecclesiarum statuendam providimus, non doleant, se gravari, nec per hoc dicti Prælati exigendi amplius quam ipsi subditi pati possint, indultam sibi existiment potestatem. Præmissis quoque adjiciendo statuimus, quod si dicti Prælati, vel aliquis eorundem ex Apostolica indulgentia, vel consuetudine, seu de jure, petant sibi ab Ecclesiis, monasteriis, & locis aliis, eorumque Capitulis, Collegiis

vel Conventibus, Rectoribus, seu personis moderativum seu charitativum subsidium exhiberi, non possint a singulis Ecclesiis, monasteriis, sive locis pro subsidio hujusmodi ultra petere, vel recipere (etiam a volentibus) nisi quantum ascenderent singulæ procuraciones in pactum per nos superius moderatum, quas iidem Prælati possent recipere, quando ex privilegio per alium visitarent. Porro Turonenses prædictos tales fore intelligimus, quod XII. ipsorum valeant unum florenum auri boni, puri, & legalis ponderis, ac cunii Florentini. Per constitutionem autem hujusmodi nolumus, quod prædicti Prælati, vel alii, quibus visitationis officium, & procuracionum receptio ex privilegio sedis Apostolicæ, vel alias de consuetudine vel de jure competere dignoscantur, jus visitandi, seu procuraciones recipiendi, sibi valeant vindicare. Nec per constitutionem eandem aliis constitutionibus super præmissis, per prædecessores nostros dudum editis, quoad alia contenta in eis, aliquatenus derogetur. Insuper Abbates Cisterciens. ordinis sui monasteria visitantes, sub præfata constitutione nostra nolumus comprehendere, cum super his per aliam constitutionem nostram duxerimus specialiter providendum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum constitutionis, intentionis, inhibitionis, adjectionis, & præcepti ac voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si qui autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Avenion. XV. Cal. Januarii, Pontificatus vero nostri Anno 2.

TITULUS XI.
DE CELEBRATIONE MISSARUM.
CAP. UN.

Narratis perturbationibus plurimis, quæ Ecclesiæ præsertim per hæreticos inferuntur, ordinat Romanus Pontifex, quod dum Missæ celebrantur, in quibus devotius oratur, ceteræ præces hic expresse ad Deum effundantur. Et ut Christiani ad id sui promprios, viginti dies indulgentiarum cunctis hoc facientibus elargitur. Adverte, quod sub hoc tit. apte potuisset locari Extravagans, Doct. quæ est supra, De vita & honest. Cler. ut ibi tractatum est.

Joannes XXII. [an. 1327. Avenioni.]
Discipulorum Christi a gesta nos instruunt, ut in pelago hujus mundi procella surgente, ad divinum confugium recurrere debeamus. Illi quidem commotione maris adeo grandi facta, ut fluctus naviculam, in quam JESUM sequentes intraverant, operirent, Christum dormientem vocibus excitantur supplicibus, & adversus ingruentes tempestatis impetus ab eo salutis præsidium postularunt. Cum itaque catholicam Ecclesiam, quæ congregationem h fidelium comprehendit, videamus (quod dolentes referimus) pacis æmuli, & zizaniorumque satoris malitia procurante, discordiarum flatibus concitatam, eorumque fluctus adeo elevatos, quod quasi operiant ipsam totam: hæreticos insuper Ecclesiam ipsam cernamus, & schismaticos impugnare ferociter, ac ut inconfutilem Domini tunicam scindant, multipliciter laborare: cum fratribus nostris deliberatione præhabita diligenti, expediens, (imo necessarium potius) æstimamus, ut ad illum, qui ad dexteram Patris residet in excelsis, qui caput est congregationis ejusdem, cuique potestas omnis tam in cælo, quam in terra noscitur tradita, eique venti, & maria obsecundant, levemus cum manibus corda nostra,

a Luc. 3. b Vide Turrezem. in summa de Eccles. 1. cap. 1. c Luc. 8.

stra, ipsamque devotis pulsantes precibus, apud eum sedulis orationibus insistamus, ut insurgentes præmissæ fremitus tempestatis, quæ quasi universorum Christianorum regna concutit, subditos contra dominos violato foedere erigit, hæreticis, & schismaticis, ac rebellibus Ecclesiæ Dei insurgendi contra ipsam, ejusque jura usurpandi insania damnabili ausum pandit: status cessare, fluctusque prædictos quiescere sua faciat omnipotenti virtute: cordaque hæreticorum, schismaticorum, aliorumque rebellium ad Dei Ecclesiæ unitatem, ac devotionem inclinet, & habiliter, vel forsitan, cum præmissis pertinaciter intendant persistere, ipsorum elidat superbiam, eorumque obstinatam malitiam suæ virtute dexteræ conterat, & prosternat. Corda quoque subditorum ad eorum superiores, & eorum superiorum convertat ad subditos, ipsosque dissidentes in concordia unitate conciliet, & confirmet: sicque det ipsis superioribus præsidere, quod sic regnent, ut dirigantur, eorumque regimen cedat subditis ad salutem perpetuam, quietem, & pacem: nobisque ipse, cujus providentia in sui dispositione non fallitur, modos, & vias aperiat, per quas hoc, quod in votis gerimus, efficaciter promovere possimus. Et quia in Missarum solenniis ad Deum confueverunt preces effundi devotius, de eorundem fiat. con. ordinamus, quod in singulis Missarum celebrationibus post dictam a celebrante, Pater noster, responsioneque secuta, antequam in Missa ulterius procedatur, illud Canticum: Lætatus sum in his, quæ dicta sunt, totum cum Gloria Patri a Religiosis, Clericis, & aliis literatis præsentibus, cum devotione dicatur. Et primo dicantur Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison, Pater noster. Et post isti versiculi subsequantur, Domine salvos fac Reges. Et exaudi nos in die, qua in vocaverimus te. Salvum fac populum tuum Domine, & benedic hereditati tuæ. Et rege eos, & extolle illos usque in æternum. Fiat pax in virtute tua, & abundantia in tueribus tuis. Domine exaudi orationem meam, & clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum, Et cum spiritu tuo. Collecta.

Ecclesiæ tuæ, quæsumus Domine, preces placatus admittite, ut destructis adversitatibus, & erroribus universis, secura tibi serviat libertate. Per Dominum nostrum. Hostium nostrorum quæsumus Domine elide superbiam: & eorum contumaciam dexteræ tuæ virtute prosterne. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Benedicat celebrans consequenter.
Nos autem Christiani fideles ad exequendum supradicta promptius donis volentes spiritualibus animare, omnibus vere poenitentibus, & confessis, tam his celebrantibus, quam ipsis assistentibus observantibus supradicta, quam aliis preces tunc devotas Deo fundentibus, pro præmissis diebus, & Missis singulis, quibus hæc fecerint, XX. dies de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, de injunctis sibi poenitentis relaxamus. Nulli ergo &c. Datum XII. Calen. Julii Pont. nof. Anno 12.

TITULUS XII.
DE RELIQUIIS, ET VENERATIONE
SANCTORUM.
CAP. I.

Qui conceptionem immaculatæ virginis devote celebrant, in eodem festo, & ejus octavis officio intererunt, tales viuentur indulgentiæ, quales consequuntur Christi fideles in corporis Christi solennitate.

Sixtus IV. [an. 1477. Romæ.]
Cum præcella meritorum insignia, quibus Regina cælorum Virgo Dei genitrix gloriosa sedibus præ-

b Psal. 121. b In alijs legitur, dicant.

lata æthereis, sideribus quasi stella matutina prærutilat, devotæ considerationis indagine perferutatur, & intra pectoris arcana revolvimus, quod ipsa utpote via misericordiæ, mater gratiæ, & pietatis, amica humani generis consolatrix, pro salute fidelium, qui delictorum onere gravantur, sedula oratrix, & pervigil ad Regem, quem genuit, intercedit: dignum, quin potius debitum, reputamus universos Christi fideles, ut omnipotenti Deo (cujus providentia ejusdem virginis humilitatem ab æterno respiciens, pro reconcilianda suo auctori humana natura, lapsu primi hominis æternæ morti obnoxia, eam sui unigeniti habitaculum Sancti Spiritus præparatione constituit: ex qua carne nostræ mortalitatis pro redemptione populi sui assumeret, & immaculata virgo nihilominus post partum remaneret) de ipsius immaculatæ virginis mira conceptione gratias, & laudes referant, & instituta propterea in Dei Ecclesiæ, Missas, & alia divina officia dicant, & illis intersint, indulgentiis, & peccatorum remissionibus invitare, ut exinde fiant ejusdem Virginis meritis, & intercessione divinæ gratiæ aptiores. Hæc igitur consideratione inducti, ejusdem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, auctoritate Apostolica hac in perpetuum valitura constitutione statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli Christi fideles utriusque sexus, qui Missam, & officium conceptionis ejusdem Virginis gloriosæ juxta piam, devotam, & laudabilem ordinationem dilecti filii magistri Leonardi de Nogarolis Clerici Veronensis Notarii nostri, & quæ desuper a nobis emanavit, Missæ, & officii hujusmodi institutionem, in die festivitatis conceptionis ejusdem Virginis Mariæ, & per octavas ejus devote celebraverint, & dixerint, aut illis horis canonicis interfuerint, quoties id fecerint, eandem prorsus indulgentiam, & peccatorum remissionem consequantur, quam juxta felices record. Urbani IV. in Concilio Vienenfi approbatæ b, ac Martini V. & aliorum Rom. Pontificum prædecessorum nostrorum constitutiones, consequuntur illi, qui Missam, & horas canonicas in festo corporis, & sanguinis Domini nostri Jesu Christi a primis vespere, & per illius octavas juxta Romanæ Ecclesiæ constitutionem celebrant, dicunt, aut Missæ, officio, & horis hujusmodi intersint: præsentibus perpetuis temporibus valituris. Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno incarnat. Dom. MCCCCLXXVII. 3. Cal. Martii, Pont. nof. anno 6.

Excommunicationem ipso facto incurrunt prædicatores asserentes divinam virginem in peccato originali fuisse conceptam: qui etiam dicunt, quod festum Conceptionis ejus celebrantes graviter peccant. Et vult præsentem constitutionem in locis populosis publicari.

Idem in eadem materia. [anno 1483. Romæ.]
Rave c nimis gerimus, & molestum, cum sinistra nobis de quibusdam Ecclesiasticis personis referuntur. Sed in eorum, qui ad evangelizandum verbum Dei sunt deputati, excessibus prædicando commissis, eo gravius provocamur, quo illi periculosius remanent incorrecti: cum facile deleri nequeant, qui multorum cordibus sic publice prædicando diffusius, & damnabilibus imprimuntur errores. Sane cum S. Rom. Eccl. de intemperatæ, semperque Virginis Mariæ conceptione publice festum solenniter celebret, & speciale, ac proprium super hoc

C c c c 2
a Hanc constitutionem Urbani habes insertam in Clem. 1. de reliquiis, & veneratione sanctorum. b Forte approbatam. c Vide Conc. Trid. sess. 5. in decreto de peccato orig. §. ult. & extravagantem Pii V. Pont. max. incip. super specialem Domini, ubi statutum confirmatur, & approbatur.

officium ordinaverit: nonnulli (ut accepimus) diversorum ordinum prædicatores in suis sermonibus ad populum publice per diversas civitates, & terras affirmare hæcenus non erubuerunt, & quotidie prædicare non cessant, omnes illos, qui tenent aut asserunt eandem gloriosam, & immaculatam Dei genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse hæreticos, ejusdem immaculatæ conceptionis officium celebrantes, audientesque sermones illorum, qui eam sine hujusmodi macula conceptam esse affirmant, peccare graviter. Sed & præfatis prædicationibus non contenti, confectos super his suis assertionibus libros in publicum ediderunt: ex quorum assertionibus & prædicationibus non levia scandala in mentibus fidelium exorta sunt, & majora merito exoriri formidantur in dies. Nos igitur hujusmodi temerariis ausibus, ac perversis assertionibus ac scandalis, quæ exinde in Dei Ecclesia exoriri possunt (quantum nobis ex alto conceditur) obviare volentes, motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & certa scientia, hujusmodi assertiones prædicatorum eorumdem, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præsumerent, eos, qui crederent aut tenerent, eandem Dei genitricem ab originalis peccati macula in sua conceptione præservatam fuisse, propterea alicujus hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare, aut hujusmodi officium conceptionis celebrantes, seu hujusmodi sermones audientes alicujus peccati reatum incurrere, utpote falsas & erroneas, & a veritate penitus alienas, editosque desuper libros prædictos id continentes, quoad hoc auctoritate Apostolica tenore præsentium reprobamus & damnamus. Ac motu, scientia & auctoritate prædictis statuimus, & ordinamus, quod prædicatores verbi Dei, & quicumque alii, cujuscunque status, gradus, aut ordinis ac conditionis fuerint, qui de cætero ausu temerario præsumperint in eorum sermonibus ad populum, seu alias quomodolibet affirmare, hujusmodi sic per nos improbatas, & damnatas assertiones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, postquam de præsentibus scientiam habuerint, excommunicationis sententiam eo ipso incurrant: a qua ab alio, quam a Rom. Pontifice (nisi in mortis articulo) nequeant absolutionis beneficium obtinere. Item motu, scientia, & auctoritate similibus, simili poenæ ac censuræ subijcientes eos, qui ausi fuerint asserere, contrariam opinionem tenentes, videlicet gloriosam virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen vel peccatum incurrere mortale, cum nondum sit a Rom. Eccles. & Apostolica sede decisum. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, quibus communiter, vel divisim a sede Apostolica indultum existat, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam ac expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Et ne de præmissis aliquando valeant ignorantiam allegare, volumus, quod locorum ordinarii requisiti præsentibus literas in Ecclesiis consistentibus in eorum civitatibus, & suarum diocesium, & locis insignibus, dum major ibi multitudo populi ad divina convenerit, sermonibus ad populum mandent, & faciant publicari. Præterea, quia difficile foret præsentibus literas ad singula loca, in quibus expediens fuerit, de-

FINIS LIBRI TERTII.

QUARTUS LIBER VACAT.

EXTRA-

ferre, etiam volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earundem literarum transumpto a manu publici Notarii confecto, & autentico alicujus Prælati Ecclesiastici sigillo munito, ubique stetur, prout staretur eisdem originalibus literis, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reprobationis, damnationis, statuti, ordinationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum se noverit incursum. Datum Rom. apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1483. prid. Non. Sept. Pont. nost. Anno 13.

TITULUS XIII.
DE IMMUNITATE ECCLESiarUM.
CAP. UN.

Decretalis, Clericis Laicos eod. tit. lib. 6. habet locum tantum quoad Laicos tallias a Clericis exigentes, & dantes illis auxilium, & non quoad solventes: præcipit deinde Lateran. & generalia Concilia diligenter observari.

Benedictus XI. [an. 1304.]

Quod olim per felic. record. Bonifacium Papam VIII. præd. nost. contra Laicos, exigentes sive recipientes a Clericis, & Ecclesiasticis personis tallias, decimam vel aliam quotam seu quantitatem aliquam de proventibus bonorum suorum, aut Ecclesiarum: necnon adversus solventes, aut promittentes, vel consentientes se soluturos, poenis adjectis statutum est, quantum ad poenas ipsas ex causa de consilio fratrum nostrorum restringimus ad exigentes tantummodo, & ad exigendum dantes auxilium, consilium vel favorem: non autem quoad easdem poenas in solventibus, aut recipientibus a sponte dantibus deinceps vendicet sibi locum. Cæterum attendant solcite Ecclesiarum Prælati, & alii Clerici Lateran. Concilium, quod in hujusmodi subventionibus solum casum necessitatis, aut communis utilitatis, ubi Laicorum ad id non suppetant facultates, deliberatione provida noscitur excepisse: & deinde generale statuisse Concilium, propter quorundam imprudentiam, etiam in hoc casu Rom. Pont. (cujus interest communibus providere utilitatibus) primitus consulendum. Attente igitur caveant, ne prædictorum Conciliorum transgressores existant, aliquid in casu prædicto, & multo magis si casus ipse non subsit, quoquo modo, vel titulo inconsulto Rom. Pont. occasione subventionum distarum concedendo Laicis, vel etiam promittendo: alioquin tantum canonum, & tam solennium Conciliorum temerarii transgressores, quas proculdubio (Deo propitio) idem infliget Pontifex, gravissimas poenas poterunt merito formidare. Nulli ergo hominum, &c.

Pastoralis cura sollicitudinis super cunctas populi Christiani nationes, invigilare remediis subjeutorum, eorundem periculis obviare, ac scandala removere compellit. Sane quoniam ex constitutione felicis recordationis Bonifacii, &c. ut in Clem. 1. eod. tit.

a Instrumentum ex originali transumptum quandoque facit plenam fidem. b Vide c. 1. eod. tit. in Clem. cum notatis ibid. per Dd.

EXTRAVAGANTIUM
COMMUNIUM
LIBER QUINTUS.

TITULUS I.
DE SIMONIA.
CAP. I.

Pastus vel jocalia exigentes, & etiam dantes pro religionis ingressu, si sint singulares personæ, excommunicationis: si Conventus, vel Capitulum, suspensionis sententias ipso facto incurrunt: cujus utriusque vinculi absolutio soli Papa reservatur: aliis poenis in suo robore duraturis, nisi ingredienti aliquid sponte, & sine pactione obtulerint. Quid de personis jam tali labe fadatis, & bonis sic receptis faciendum sit, tandem patefacit. Urbanus IV. al. V. [an. 1262. Romæ.]

Sane, ne in vinea Domini nostri (licet insufficientibus meritis) commissa custodia, nascentes vepres & spinæ adeo convalescant, quod speratam fructificationem ipsius valeant impedire, diligentia nostræ incumbit officio, ut illas extirpare radicibus solerti studio procuremus. Sane multorum fide dignorum relatione didicimus, quod in nonnullis Ecclesiis, monasteriis, prioratibus, & aliis locis religiosis, tam virorum, quam mulierum, ordinum, regionum & partium diversarum detestabilis, & a canonibus reprobata servatur abusus, quod cum personæ aliquæ recipiuntur ab eis ad observantiam regularem, ipsæ temeritate præsumptuosa pastus seu prandia Capitulis, & Conventibus ipsarum Ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, & locorum, aut pecunias, aut jocalia, seu res alias ipsius Ecclesiis, monasteriis, prioratibus, & locis, seu prædicationibus eis, ex statuto seu consuetudine, quæ corruptela est potius dicenda, tribuere compelluntur: ex quibus decori Ecclesiastici, & immaculatæ religionis detrahitur. Quamplures etiam, tam execratione hujusmodi criminis, quam expensarum onere a sacræ religionis proposito retrahuntur: ipsæque Ecclesie, monasteria, & loca famulantium Deo consuetis numeris remanent destituta, & in multorum mentibus fidelium scandalum generatur. Nos igitur huic morbo pestifero cupientes congruam adhibere medelam, & aliis poenis in talia præsumptis inflicis a jure in suo robore duraturis, poenam adijcere graviosem: universis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Præpositis & Magistris, necnon Abbatissis & Priorissis, aliisque Prælatibus, quovis nomine nuncupatis, & eorum officialibus quorumcunque etiam Ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, domorum & locorum quorumlibet, religionum, ordinum etiam militarum, tam exemptorum, quam non exemptorum, quocunque nomine censeantur, ac Capitulis & Conventibus, & singularibus personis eorum, tenore præsentium auctoritate Apostolica (quamvis sit eis a jure inhibitorium) districtius inhibemus, ne tam a maribus quam a mulieribus, volentibus ingredi eorum religionem,

Ecclesias, monasteria, prioratus, domus seu loca, in eorundem personarum receptione, aut ante vel post illam, quoscunque pastus, prandia seu coenas, pecunias, jocalia, aut res alias, etiam ad usum Ecclesiasticum, seu quemvis pium usum alium deputata, vel deputanda, directe vel indirecte petere, vel exigere quoquo modo præsumant. Sed eas potius cum omnimoda pietate recipiant, ac in victu & vestitu sicut alias personas suarum Ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, domorum, & locorum sinceram charitate pertractent. Illa duntaxat, quæ personæ ipsas ingredientiæ pure & sponte, & plena liberalitate omnique pactione cessante dare, vel offerre Ecclesiis, monasteriis, prioratibus, domibus, & locis hujusmodi voluerint, cum gratiarum actione licite recepturi. Nos enim, qui secus egerint, si sint singulares personæ tam dantes, quam accipientes, hujusmodi excommunicationis: si Capitulum, vel Conventus fuerit, suspensionis sententias eo ipso decernimus subiacere: a quibus (præterquam in mortis articulo) absolvi nequeant absque sedis Apostol. licentia speciali. Cæterum personis illis utriusque sexus, quæ jam labe hujusmodi sunt fœdatæ, earum providentes salutem, de benignitatis gratia eas liberantes, concedimus, quod per suos locorum diocesanos hac vice duntaxat a crimine hujusmodi, & nota infamie inde contracta, auctoritate Apostolica absolvantur: canonica proinde ipsi poenitentia salutari imposita, de qua ipsorum discretioni videbitur expedire, & demum cum ipsis, ut in earum Ecclesiis, monasteriis, prioratibus, dignitatibus & locis licite valeant remanere, misericorditer dispensetur. Insuper erga personas illas, quæ in præmissis recipiendo aliqua contra canonicas sanctiones peccasse noscuntur, volentes nos reddere gratiosos, omnia recepta hujusmodi si ad communem usum monasteriorum seu locorum eorum sunt applicata, ea ad dictum usum licite concedimus retineri. Si vero ad specialem usum Abbatis seu Abbatissæ, Prioris aut Priorissæ, aut alterius singularis personæ retineantur, illa venire præcipimus in communi. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ inhibitionis, constitutionis, concessionis, & præcepti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum 2. Nonas mensis Aprilis, Pontif. nost. Anno 1.

CAP. II.

Omnes simoniaci cujuscunque dignitatis aut status, sunt ipso facto excommunicati: nec habent simoniace ordinati ordinis executionem. Et electiones aut alie provisiones per simoniam factæ non valent, nec jus percipiendi fructus tribuunt. Mediatores etiam simoniæ eadem censura ligantur, qui a solo Papa absolventur. Et omnes prædicti sunt Romano Pontifici revelandi.

a Vide cap. non satis. cap. cum in Ecclesia corpore, & c. Veniens cum ibi notatis, extr. de simon. adde B. T. tom. 2. 2. q. 100. art. 3. ad quartum argumentum.

Paulus